

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/77/2019
Identifikačné číslo spisu: 3717200375
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3717200375.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. S., bývajúceho vo I., zastúpeného JUDr. Milošom Gerom, advokátom so sídlom v Bytči, Veľká Bytča, Štefánikova 217/1, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 4 C 3/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 31. júla 2018 sp. zn. 6 Co 388/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 16. mája 2017 č. k. 4 C 3/2017-69 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata náhrady škody vo výške 15 000,- eur s príslušenstvom titulom nemajetkovej ujmy a zaplata 6 556,- eur s príslušenstvom; zároveň žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedol, že žalobca si uplatňoval nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora JUDr. Jozefa Martišíka a JUDr. Mariana Janeca v exekučnom konaní sp. zn. EX 513/16 (predtým EX 713/98, na Okresnom súde Považská Bystrica vedenej pod sp. zn. Er 1839/98) v období rokov 1998 - 2015 (JUDr. Jozef Martišík) a v období rokov 2016 a 2017 (JUDr. Marián Janec), spočívajúcu v tom, že za celé obdobie vymáhania pohľadávky žalobcu ako oprávneného proti povinnej L. N., bývajúcej v K., o vymoženie 387,- eur s príslušenstvom, nebola pohľadávka vymožená a exekučné konanie doposiaľ nie je skončené. Ako súd prvej inštancie konštatoval, z obsahu pripojených spisov súdnych exekútorov nezistil taký postup súdnych exekútorov, ktorý by bol v rozpore s Exekučným poriadkom alebo iným právnym predpisom, t. j. nesprávny úradný postup, pretože exekúcia bola realizovaná zrážkami z

dôchodku povinnej, realizovaných Sociálnou poisťovňou Bratislava, Ústredie, od roku 1999 do júla 2013, ktorá zároveň určila výšku jednotlivých zrážok a o zmene výšky zrážok Sociálna poisťovňa Bratislava informovala povereného súdneho exekútora. Preto mal súd prvej inštancie za to, že žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup vyššie menovaných súdnych exekútorov v daných exekučných konaniach. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nepreukázal ani vznik škody, resp. majetkovej ujmy, keďže si v tomto konaní uplatňoval nárok na náhradu škody vo výške 6 556,- eur s príslušenstvom a v exekučnom konaní sp. zn. EX 513/16 (predtým EX 713/98) sa vymáha istina vo výške 387,70 eur, trovy konania vo výške 16,60 eur a úrok z omeškania vo výške 21 % z istiny 1 846,78 eur, ktorá istina sa vymáhala v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Er 558/97, ktorá exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú a zastavená uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo 17. septembra 2004 č. k. Er 558/97-27. Z dôvodu, že istina (1 846,78 eur), z ktorej je odvodený úrok z omeškania, nie je doposiaľ uhradená, vymožená suma (4 975,98 eur) už dosiahla viac ako dvojnásobok istiny, z čoho jednoznačne vyplýva, že u žalobcu nemohlo a ani nedošlo k zmenšeniu jeho majetku v dôsledku škodovej udalosti, a teda ku vzniku škody a z tohto dôvodu žalobcom uplatňovaný nárok považoval aj v rozpore s dobrými mravmi a takýto výkon práv a povinností nemôže požívať právnu ochranu. Za nedôvodný považoval súd prvej inštancie aj nárok žalobcu ohľadne uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu vo výške 15 000,- eur spočívajúcej v rozvoze jeho manželstva, nakoľko základnou podmienkou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je preukázanie vzniku samotnej nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie mal z predloženého rozsudku o rozvoze manželstva a z výpisov z LV č. XXXX k. ú. I. a LV č. XXX k. ú. S. za preukázané, že príčinou väčších problémov medzi manželmi bol nedostatok komunikácie a exekúcia na majetok účastníkov pre dlhy manžela, na základe ktorých boli na majetok žalobcu a jeho manželky zapísané tri záložné práva. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že žalobca má preukázateľne dlhy voči iným subjektom, a teda nemôže byť existencia pohľadávky vymáhanej v exekučnom konaní sp. zn. EX 513/16 (sp. zn. EX 713/98) dôvodom pre vznik jeho nepriaznivej situácie. Žalobcom navrhnuté vykonanie ďalších dôkazov považoval za nehospodárne vzhľadom na konštatovanie neexistencie nesprávneho úradného postupu a škody ako podmienok vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 31. júla 2018 sp. zn. 6 Co 388/2017 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil a rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a na zdôraznenie jeho správnosti dodal, že zásadnú odvolaciu námietku žalobcu, spočívajúcu v nevykonaní dôkazov súdom prvej inštancie, ktoré navrhol žalobca, nepovažoval za dôvodnú. Ako odvolací súd s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu zdôraznil, posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C.s.p.), a nie účastníkov konania. Tým, že súd prípadne nevyhovie všetkým návrhom strany na vykonanie dôkazov, neodníme jej tým možnosť pred súdom konať. Preto odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie riadne odôvodnil, prečo nevykonal žalobcom navrhnuté dôkazy, keď konštatoval neexistenciu nesprávneho úradného postupu a škody ako zákonných podmienok vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu, pričom vykonanie ďalších dôkazov označených žalobcom by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Odvolací súd v prvoinštančnom konaní nezistil vady namietané odvolateľom, ktorými by došlo k bezdôvodnému nevykonaniu odvolateľom navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností a ním označené dôkazy taktiež považoval za nadbytočné vo vzťahu k predmetu rozhodovanej veci. Odvolací súd pre úplnosť uzavrel, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa a ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa súdy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.). Poukázal na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení v tom, že ukončenie exekúcie je v súlade so zákonom a nie je nesprávnym úradným postupom. Bol toho názoru, že bol oprávnený viesť dve samostatné exekúcie, a to jednu na istinu a druhú na jej príslušenstvo. Nesúhlasil s konštatovaním súdov nižších inštancií ohľadne rozporu s dobrými mravmi ním uplatňovaného práva a že u neho nedošlo k zmenšeniu majetku, t. j. k vzniku škody. Dovolateľ ďalej namietal nevykonanie ním navrhnutých dôkazov ohľadne výsluchu exekútorov vykonávajúcich zmienenu exekúciu, či dopytu Sociálnej poisťovne za účelom zistenia zrážok vykonávaných voči povinnej osobe, čím bol nedostatočne zistený skutkový stav. V ďalšom dovolateľ namietal nepresvedčivé a nesprávne vyhodnotenie dôkazov a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších inštancií. Z uvedených dôvodov považoval dovolateľ rozsudok odvolacieho súdu za nezákonný, nesprávny a v ďalšom podrobne rozobral skutkový stav veci a vyslovil polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

7. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ

uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobca vyvodzujúci prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namieta dokazovanie a nedostatočne zistený skutkový stav súdmi nižších inšancií, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26., 5 Cdo 57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

16. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inšancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na a všetky

rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý mal za preukázanú neexistenciu nesprávneho úradného postupu súdom poverených exekútorov, neexistenciu vzniku škody a s tým súvisiacej nemajetkovej ujmy, ako aj rozpor uplatňovaného nároku s dobrými mravmi. Odvolací súd sa zároveň riadne vyporiadal s namietaným nevykonaním dovolateľom navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie, a to s poukazom na zásadu hospodárnosti konania, keďže oboma súdmi neboli zistené zákonné podmienky vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 C.s.p. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

18. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19. Z doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že nevykonanie niektorého z navrhovaných dôkazov alebo vykonanie dokazovania bez ďalších relevantných skutočností nezakladá tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu. Súd totiž nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky strany sporu navrhnuté dôkazy, resp. vykonával dokazovanie, nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., lebo týmto postupom súd neporušil právo strany sporu na spravodlivý proces.

20. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania bola aj ďalšia dovolacia námietka žalobcu o nesprávnom hodnotení vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktorú tiež bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu a to z nasledovných dôvodov: a/ hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, b/ pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu napr. sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012 zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016 sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne.

21. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

22. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., t. j., že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

23. Pre obidve procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p. pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

24. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do tohto pojmu predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Jeho súčasťou je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili.

25. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie vecí odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

26. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu“ (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C.s.p.); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 C.s.p. je irelevantná.

27. Z obsahu dovolania žalobcu odôvodneného § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p. je zrejmé, že žalobca zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnu otázku, na riešenie, ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a neoznačil žiadne konkrétne rozhodnutie, stanovisko, judikát najvyššieho súdu (ustálená rozhodovacia prax

dovolacieho súdu) od záverov, ktorého sa odvolací súd odklonil, ani nevysvetlil potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil. Uviedol len, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení v tom, že ukončenie exekúcie je v súlade so zákonom a nie je nesprávnym úradným postupom, pričom konkretizoval, že bol oprávnený viesť dve samostatné exekúcie, a to jednu na istinu a druhú na jej príslušenstvo a zároveň zdôraznil, že ním uplatňované právo nie je v rozpore s dobrými mravmi a že došlo u neho k vzniku škody. V čom konkrétne sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. akú právnu otázku je potrebné vyriešiť, dovolateľ neuviedol. Žalobca týmto argumentom vyjadril len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu. Vyššie uvedená dovolacia argumentácia žalobcu o nesprávnosti skutkových záverov odvolacieho súdu je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/, resp. písm. b/ C.s.p. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/, resp. písm. b/ C.s.p. (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

28. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p., odmietol podľa § 447 písm. f/ C.s.p. ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C.s.p.

29. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.), avšak v danej veci dodáva, že v dovolacom konaní žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. s tým, že o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. by mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

30. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v dovolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

31. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v dovolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

32. Dovolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 C.s.p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov C.s.p., zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 453 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018, R 72/2018).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.